

**Пам'ятайте
про
Україну!**

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Свобода", 30 Montgomery St.
Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
З Нью-Йорку (212) 227-4125
УНССоюз (201) 451-2200
З Нью-Йорку (212) 227-5250

PIK LXXXVII. Ч. 178.

ДЖЕРЗІ СІТІ ІНЮ ЙОРК.

П'ЯТНИЦЯ, 15-го СЕРПНЯ 1980

ЦЕНТІВ 25 CENTS

JERSEY CITY and NEW YORK.

FRIDAY, AUGUST 15, 1980

No. 178. VOL. LXXXVII.

В Гартфорді відзначено ТПН

Гартфорд, Конн. — Відзначення Тижня Поневолених Націй відбулися в Гартфорді, Конн., в неділю, 20-го липня ц. р. при співучасті естонців, литовців, лотиських, поляків і українців.

Святочне відзначення Тижня започатковано Службою Божою, яку тим разом відслужено в литовській церкві, при співучасті згаданих вище представників окремих націй та вірних мирян Литовської Церкви.

Слід звернути увагу на добре підготовану місцевим парохом патрістичну промову в якій між іншим було вказано на продовження політики царської Росії союзовим урядом.

У дальшому він скаржився на вкрайню несправедливість світу, а зокрема Америку за їхню легковажність у відношенні до комунізму, та в їхньому потуранні глобальних потягів у підбій нових ще невідомих війн між державами.

Після Богослуження у церковній залі відбулася зустріч з представниками Поневолених Націй, посадином міста Джорджем Атансоном, кандидатом на республіканського конгресмена, пані Андерсон та представниками місцевої громади.

Бороне Зданис представник литовців, привітавши

присутніх, попросила до слова головного промовця литовця Степана Забуліса.

Прелатент у своїй промові підкреслив значення відзначення тижня Поневолених Націй, яке, на його думку, повинно б проходити більш імпозантно, та при численній участі Поневолених Націй. У дальшому він скаржився на вкрайню несправедливість світу, а зокрема Америку за їхню легковажність у відношенні до комунізму, та в їхньому потуранні глобальних потягів у підбій нових ще невідомих війн між державами.

Після Богослуження у церковній залі відбулася зустріч з представниками Поневолених Націй, посадином міста Джорджем Атансоном, кандидатом на республіканського конгресмена, пані Андерсон та представниками місцевої громади.

Бороне Зданис представник литовців, привітавши

присутніх, попросила до слова головного промовця литовця Степана Забуліса.

Після Богослуження у церковній залі відбулася зустріч з представниками Поневолених Націй, посадином міста Джорджем Атансоном, кандидатом на республіканського конгресмена, пані Андерсон та представниками місцевої громади.

Бороне Зданис представник литовців, привітавши

присутніх, попросила до слова головного промовця литовця Степана Забуліса.

КОНВЕНЦІЯ ДЕМОКРАТІВ ПОНОВНО НОМІНУВАЛА ДЖІММІ КАРТЕРА

Джиммі Картер

Нью-Йорк, Н. Й. — Конвенція Демократичної партії, яка відбулася тут в Медісон Сквер Гарден, великою більшістю голосів номінувала поновно теперішнього президента Картера кандидатом партії в чотирьохрічних виборах на президента. Значна кількість делегатів подали голоси за сенатором Едвардом Кеннеді, хоч він свою кандидатуру відкинув, підкреслюючи таким чином бажання мати його кандидатом у 1984 році. У виборчій платформі, яку апробувала конвенція в принципі прийняти пропозиції сенатора Кеннеді для боротьби з рецесією, однак Президент заявив що запропоновані цифри 12

Волтер Мондейл

бillionів доларів на зменшення безробіття він акцентувати не може.

Таким чином чотирьохрічна конвенція Демократичної партії, яка заповідалася дуже бурхливо, а вислід якої могли бути зовсім несподівані, пройшла спокійно і замість передбачуваної внутрішньої боротьби, вся увага демократів спрямована тепер на виборчу боротьбу проти кандидата Республіканської партії Рональда Регана.

Платформа Демократичної партії поставила наголос на потребу боротьби з безробіттям і рецесією, але протинфляційні заходи й

(Закінчення на ст. 3-й)

У Польщі заповідаються

глибші зміни

Варшава, Польща. — Едвард Бабюх, теперішній прем'єр підсовєтської Польщі, після перебрання свого посту виголосив промову, у якій заповів далекоїдучі зміни. Однак навчальний гірким досвідом своїх попередників він зразу заявив, що ті зміни будуть поступові та що для них треба шукати підстав, щоб не поповнити нових помилок, яких і так вже дуже багато в недавній історії Польщі. Згідно зі загальною оцінкою, останні події в Польщі ті зміни прискінують.

Кількатижневі страйки в Польщі, які вибухали в різних промислових осередках після проголошення підвищення цін на їжу, виявили таке незадоволення серед робітничих мас, що всілякі намови й переконання, а навіть застрашування партійних і державних керівників діячі уже не могли стримати зовнішньої маніфестації цього незадоволення. Майже в усіх випадках державні чиновники мусили поступитися й вольно робітничі страйки отримали підвищення не раз навіть 20 відсотків, що значило для них дуже багато. Але для державного керівництва це не було розв'язкою, навпаки це поставило руба питання: що робити далі?

У Варшаві відбулася на початку серпня різдівка „соціалістичний“ Польщі

пресова конференція для закордонних журналістів. Від уряду виступав на тій конференції секретар ЦК партії Єжи Лукашевіч. Лукашевіч заявив в імені уряду, що „ціла структура цін мусить бути перебудована. З нею мусять наступити зміни в заробітних платнях працюючих“. Держава буде шукати забезпечення вистачаючого мінімуму для життя робітника і його родини дорожого відповідної рівноваги між цінами й заробітним платою. Одночасно з тим „державою мусить стояти на принципі справедливих заробітних платень“, сказав Лукашевіч, а це значить, що платні не будуть рівні, але будуть пов'язані з родом праці і продуктивністю.

Лукашевіч зовсім не заперечив факту, що в „робітничій державі робітничі страйки кують проти робітничого уряду“, мотивуючи це особливими умовами, які уряд тепер буде розв'язувати. Однак, як виникає з його слів, поки що годі говорити про виразні напрями в шуканні того виходу. Положення в Польщі таке, що вимагає зовсім нових методів. Найкращий вислід тому дали кола польських національних інтелігентів з групи „Досвід і майбутнє“, які свій великий еляборат, який друкується тепер у польській пресі за кордоном, назвали „Як з того вийти“?

АМЕРИКАНСЬКІ ПРАВНИКИ ВИМАГАЮТЬ ЗВІЛЬНЕННЯ Л. ЛУК'ЯНЕНКА

Левко Лук'яненко

Чикаго, Ілл. — Президент Асоціації американських правників, яка об'єднала понад 250,000 адвокатів в 35 Асоціаціях С. Джановскі вислав писемно в оборону Левка Лук'яненка до прокуратора УССР Ф. К. Глуха, в якому вимагає опублікування матеріалів судових доходжень і присуду Лук'яненка. Лист також вимагає, щоб представники міжнародної організації для оборони прав людини мали змогу відвідати Лук'яненка в тюрмі.

У своєму листі до Глуха Джановскі пише: „Пишу до вас в характері Президента Асоціації американських правників. Наша Асоціація глибоко заінтересована в збереженні володіння законом в усьому світі. Тому я і пишу в справі Лук'яненка, українського правника, якого засуджено в липні 1978 року на десять років табору праці та на п'ять років засідання. Ми отримали звіт про Лук'яненка, які вказують, що він був арештований і засуджений за його діяльність в характері правного радника різних людей в СРСР, які намагалися створити організацію наглядати над приміненням Гельсінкських угод в Союзному Союзі. Якщо ті звідомлення є правдиві, його арешт і притримування в тюрмі виглядають суперечними з правом на вільне слово, що його захищає 50-та стаття Совєтської конституції і 19-та стаття Міжнародного договору про громадянські й людські права, який Совєтський Союз ратифікував. Тому ми наполягаємо, щоб ви без проволонки опублікували офіційний запис його суду й присуду та дали змогу правникові призначеному визначено міжнародною організацією оборони людських прав відвідати Лук'яненка в місці його ув'язнення. Очевидно, якщо повідомлення, які ми отримали про його арешт і

в'язнення є вірні, ми наполягаємо, щоб його негайно звільнили“.

Як відомо, завдяки заходам групи українських правників, членів Об'єднання українсько-американських адвокатів, конвенція Асоціації американських правників, яка відбулася в Голлівуді на початку серпня ц. р., прийняла резолюцію в оборону Лук'яненка, адвоката з професії, довголітнього в'язня совєтських тюрм і концетраційних таборів, який вдруге засуджений на 15 років тюрми за свої переконання.

Адвокат Мирослав Смородський з Ратифорду, Н. Дж., будучи учасником конвенції в Голлівуді, передав всі матеріали в справі ув'язнення й двократного суду над Лук'яненком та подав усні висновки й свідчення, що стало безпосередньою базою для резолюції конвенції. Заходи в справі схвалення такої резолюції конвенцією американських адвокатів почали українські правники вже раніше та зложили в тій справі відповідну документацію, а М. Смородський зложив зізнання перед установами Асоціації американських адвокатів в Милвокі в Чикаго.

На Союзівці закінчилися

Курси Українознавства

Д-р Мирон Куропась під час лекції з історії України.

Кергонксон, Н. Й. — Тут, в п'ятницю, 8-го серпня, закінчилися спільною градаційною вечерею Курси українознавства, учасниками яких було цього літа 21 курсантів і курсанток, юнаків і юначок з Америки і Канади.

Триденний курс охоплював виклади української історії, літератури, мови, географії, як теж — пісні, музику й танцю. Керівник Курсів, відомий українсько-американський педагог і діяч д-р Мирон Куропась, привітав усіх зібраних при вечері, учнів і деяких батьків, та представників Головного Уряду ООН Союзу: д-ра Івана Фліса, головного секретаря Володимира Сохана, головного касира Уляну Дячук і головного організатора Василя Оріховського.

При головному столі була теж дружина д-ра Куропася Леся, яка також була інструктором, і були викладачі курсів, торонтські педагоги — Галина Вавришин, викладач української літератури, і Михайло Вавришин, викладач географії; Лейн Оприско, вчителька українських танців; вдова по довголітньому учелеві курсів с. п. проф. Василеві Стецюкові, працівниця Адміністрації „Свободи“ Катка Стецюк; балетмайстер Володимир Бакад та адміністратор оселі УНССоюзу Володимир Квас.

Присутніми були також учитель української мови, канцеляр Юрій Джуравець і головний редактор „Свободи“ Зенон Сидлик.

Для визначніших курсантів уфундували Квітка Стецюк дів. а. В. Бакан і д-р І. Фліс по одній, 50-доларові нагороди.

Хоча не всі учасники курсів досягли найвищого академічного рівня з прослухання дисциплін, все таки — казав д-р Куропась — для кожного було корисно окунутися хоч і коротко в морі української культури і знання на цих курсах.

При вечері було вручено курсантам свідоцтва, які роздавали і д-р Фліс і д-р Куропась, gratulуючи студентам за добрі успіхи в науці. Учителю Г. Вавришин подарувала своїм кращим учням томики поезій Василя Симоненка, закликаючи курсантів і далі вивчати поетичну творчість цього першого шестидесятника, що першим промовив своє вільне українське слово в післясталінській добі на Україні.

Після вечері відбулися мистецькі виступи учасників курсів, де серед виконавців були і такі, які перед тим ніколи не брали участі в українських танцях, ані не співали українських пісень. Проте, не зважаючи на це, прегарно списалися на цьому самодіяльному концерті

Заповідати програму виступів по-українському — Олена Вавришин, по-англійському — Петро Палієнко з Північної Кароліни. Співом керувала Л. Куропась. З ентузіазмом, змінам, веселістю і гумором курсанти змінювали у виконуваних точках, втілюючи глядачів співом, танцем і грою на бандурах.

В кінцевій частині вечора чотирьохрічні студенти віддали нагороди за видатні успіхи в науці українознавства: Леся Дорошенко, Михайло Куропась.

(Закінчення на стор. 8)

В Америці

ВІСІМ ТРАНСПОРТОВИХ ЛІТАКІВ типу С-130 Геркулес, що їх закупила Лівія сім років тому в ЗСА, але які не були їй доставлені через політичні міркування Уряду ЗСА, і так не могли б тепер літати. Ці літаки, хоч зроблені готовими до лету в 1974 році, за час невживання зазнали „скрипів“ б, навіть якщо б вдалося літературі Лівії Каддафі їх дістати від Америки й пустити в дію. Перевірювання всіх електричних приладів, всіх критичних місць у складній машинерії, забрало б кілька місяців часу і коштувало б тисячі доларів. Виглядає так, що вся дружба лівійців з Президентом братом Біллі Картером і була продиктована бажанням Каддафі добути дозволу на перетранспортування цих літаків в Америку.

СУВОРИШИЙ ЗАКОН проти вогнепальної зброї в стейті Нью-Йорку вийшов у силу у вівторок, 12-го серпня, і вже вісім осіб були на його підставі заарештовані. Іх чекає одностороннє ув'язнення, якщо суд визнає їх винними. Закон карав за наошення незарєстрованої наладованої зброї публічно. Проте знавці кримінальних справ не всі переконані в тому, що цей закон „відстрашить“ кримінальні елементи від вживання зброї, а дехто з них впевняє, що постраждають звичайні громадяни, які з будь-яких причин в своєму посіданні мають зброю.

В 1977 РОЦІ, коли почала „сходити зоря“ слави Президентом брата Біллі Картера, — згідно з американською традицією появилися в продажу деякі продукти зі зображенням усміхненого обличчя Біллі, зокрема такі наліпки були на пляшках і банках пива, що його, як відомо, полюблює молодий Біллі Картер. Через певний час — найбільше через лікування Біллі Картера від алкоголізму — продаж такого „Біллі-пива“ припинився. Але коли один спритний крамар у стейті Вашингтон хотів за високу ціну продати нещодавно „останню“ велику скриню пива Біллі, то з іншого Вашингтону — столиці ЗСА — пролунав гучний сміх і заперення, що відколи зі сторінок преси не сходять образ Біллі, продаж „Біллі-пива“ йде надзвичайно добре.

ПЕРЕВЕЗЕННЯ РАДІОАКТИВНИХ ПОКИДКІВ через великі міста, зокрема через Нью-Йорк, знову дебатуються на сторінках американських газет і в залах міських рад, особливо через минулотижневую голосну „блякаду“ татаріакомо мосту Джорджа Вашингтона через річку Гадсон з Нью-Джерсі до Нью-Йорку, коли треба було евакуйовувати мешканців десяти міських блоків через можливість вибуху цієї татаріаки з газом пропаном. Рух автомобілів через міст був стриманий на вісім годин. Перевірка цієї проблеми, проте, дала такий вислід: випадок з татаріаком авто, навантаженим ядерними рештками, не викликає якоїсь помітної катастрофи, зате саботаж, цілком якого буде вибух такої татаріаки з радіоактивною речовиною, коштуватиме тисячу людських жертв і понад бильйон доларів шкоди.

ТАМШКО, МАЛЕНЬКЕ МІСТЕЧКО в стейті Ілліной, не цікавило досі американців, але для ситуації може драстично змінитися, коли президентом стане Рональд Реган, який в ньому народився. Вже тепер 850 мешканців цього містечка побоюються раптового нальву туристів відразу по виборах, якщо їхній земляк стане Президентом.

СПЕЦІАЛЬНА ПІДКОМІСІЯ СЕНАТУ назначила у вівторок, 12-го серпня, Філіпа В. Товна на спеціальну довідку в справі Біллі Картера. П. Товн, бувший федеральний суддя, працює у Чикаго як адвокат престижної правничої фірми Джернер і Блок.

У світі

КРИМ ВИСЛОВУ СТУРБУВАННЯ загрозою громадянським правам у Південній Кореї після перебрання влади військовою хунтою на чолі з ген. Чон Ту Гваном та переведенні масових арештів серед опозиційних кол і у зв'язку з політичним процесом проти лідерів опозиції, американські чинники довели до відома сучасному державному керівництву в Південній Кореї, що майбутні відносини між Урядом ЗСА і Південною Кореєю будуть узаалежені від пошанування людських прав та повного збереження тих законів, що в Південній Кореї зобов'язують. Президент Картер і державний секретар Маскі написали в цій справі звернення до південнокорейських лідерів.

ЩОРАЗ БІЛЬШЕ ЗАСТЕРЕЖЕНЬ ВИНΙΚАЄ проти проекту резолюції Ради Безпеки ООН, який приготували країн арабських урядів. В тому проекті передбачено далекоїдучі санкції проти держав Ізраїля за виключення цілого Єрусалиму в склад тієї країни, а також проти держав, що після проголошення тих санкцій утримуватимуть господарство - торговельні зв'язки з Ізраїлем. Проти тих санкцій уже зголосили своє застереження й нападження ЗСА, Англія, Філіппіни, Мексико, Норвегія, а інші мають сумніви в їхній доцільності. Франція зголосила, що втримається від голосування. Тільки Совєтський Союз не лише підтримує проєкт санкцій, але й нашкодує арабські країни на їхнє загострення. Однак, ісламські країни, члени Ради Безпеки в теперішній каденції — Туніс, Бангладеш і Нігер — також вимагають зв'язків у проєкті резолюції.

ГЕНЕРАЛЬНИЙ СЕКРЕТАР ОБ'ЄДНАНИХ НАЦІЙ Курт Вальдгайм, який вийшов до Австрії на операцію ноги, вже ту операцію перебув, однак рана не гоїться як слід. Це викликало затримування серед лікарів, які не виключають можливості комплікації. Вальдгайм мусить перейти через додаткову перевірку наслідків операції і посталих після неї болів з метою устійнення дальших методів лікування.

ГЕНЕРАЛЬНИЙ ПРОКУРАТОР ІЗРАЇЛЯ Іпак Замір після провірки статті кореспондента щоденника „Вашингтон Стар“ Давида Галеві, в якому цей кореспондент опублікував прізвись керівника внутрішньої служби безпеки в Ізраїлі, ствердив, що випадок цей мусить бути переданий судові. Карний кодекс Ізраїля виразно забороняє подавання до публічного відома прізвиська людини, що керує тією службою, а порушення закону передбачає високу кару тюрми за цей злочин. Ізраїльські чинники заперечили інформації, подані в статті кореспондента, а крім цього виявлений шеф тієї служби заперечив в інтер'ю і у виступі перед парламентом інформації, передані кореспондентом згаданого газети. Давид Галеві, автор інкримінованої статті, перебуває тепер у Вашингтоні, але погоджується повернутися до Ізраїля, де йому загрожує 15 років тюрми, та зложити зізнання перед парламентарною комісією, яка повинна цю справу розглянути.

В АММАНІ, ЙОРДАНІА, перебуває міністер закордонних справ Люксембургу Гастон Торн, який тепер виконує функції ротацийного представника керівного органу Європейської господарської спільноти. Торн збирає матеріал для держав Спільного ринку, які стали б підставою для опрацюваного ними плану компромісової угоди ізраїльсько-арабського конфлікту. Після відвідин Єрусалиму й інших столиць того обширу, де одні італі його з ентузіазмом, а інші не зовсім радо в Аммані король Гуссейн повністю підтримує заходи західноєвропейських держав і заявив свою готовість співпрацювати з ними та підтримувати їхні проєкти, якщо вони узгоджуватимуть „легітимні інтереси“ палестинських арабів.

ЦК КПК У ПЕКИНІ ВИДАВ доручення усунути з публічних місць портрети Мао Зедуня, які вражають своєю надмірною величиною. Так само в тому ж дорученні заряджено усунути з публічних місць цілий ряд цитат із писань Мао. Ця ціла акція переходить під гаслом обмежування „культу особистостей“. Зарядження ЦК стверджують, що в головних містах Китаю забагато місця займають портрети різних провідних діячів і їхні вислови, якими обліплено будинки, огорожі й інші місця. Приватно повідомляють, що мавзолей Мао переіменувати у спільне місце спочинку для цілого ряду лідерів КПК, як Чжоу Ен-лай, маршал Згу Де (колишній Чуге), Лю Шаої та інших. Рівночасно з тим повідомляють, що в ЦК партії найвищій партійні чинники виготовляють основну критику Великої пролетарської культурної революції.

СОВЄТСЬКІ ЧИННИКИ ЩОРАЗ БОЛЮЧІШЕ відчувають політичну й дипломатичну ізоляцію, викликану їхньою збройною інвазією на Афганістан. В першу чергу чегу йдеться їм, щоб добути згаджені американської постави проти тієї інвазії. Державні й партійні чинники СССР з негодуюнням підкреслюють, що американці не згодні на відпущення, доки Москва не введе совєтських військ з Афганістану. Дальшу присутність совєтських збройних частин в Афганістані вони мотивують „зростом американської інтервенції“ в тій країні. Доказів на свої твердження вони не подають, але тим більше вони його щораз настирливіше повторюють. Дотеперішню атаку на президента Картера і його головного радника в справах державної безпеки Збігнєва Бжезінського вони поширили тепер і на державного секретаря Едмунда Маскі, якому вони закидають, що він також на „всі справи дивиться крізь призму Афганістану“.

НОВИЙ МІСТ ЧЕРЕЗ РІКУ ГАДСОН відкрито в четвер, 14-го серпня. Його збудовано коштом 38-ох мільйонів доларів і він є одним з трьох мостів через Гадсон, які збудовано в цьому році. Два інші відкривають в листопаді. Новий міст з'єднує північний кінець великого шосейного шляху ч. 287 зі західним берегом Гадсону, на північ від Олбана, з містом Трой Н. Й.

ПРИГАДКА

Пригадуємо всім ВІШ Передплатникам „Свободи“, що з днем 1-го червня ц. р. одержують англійський „Український Тижневик“ тільки ті передплатники щоденника, які вислали замовлення і належну передплату „Українського Тижневика“. Для вигоди тих передплатників, які бажано одержувати „Український Тижневик“, але ще не вислали такого замовлення і передплати, помістимо в цьому числі відповідний формуляр, що його можна вирізати і переслати виповненом разом з чеком передплати до Адміністрації „Свободи“.

СВОБОДА

FOUNDED 1983

Ukrainian newspaper (SECD 530-420) published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918

Статті і дописи, підписані авторами, не несуть відповідальності за зміст. Редакція застерігає собі право вилучати матеріали, які порушують моральні та етичні принципи. Редакція не несе відповідальності за зміст матеріалів, наданих читачами. Редакція не несе відповідальності за зміст матеріалів, наданих читачами. Редакція не несе відповідальності за зміст матеріалів, наданих читачами.

Передплата: на рік — \$30.00, на півроку — \$16.00, на 3 місяці — \$9.00. Для членів УНСОЗУ 65% скидка. За кожну зміну адреси — \$0.50. Чеки: "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Світ відкриває очі

Немає найменшого сумніву, що найбільшим злочинним російським імперіалізмом у його союзовській добі як і взагалі найбільшим злочинним в історії людства є неймовірно своїми розмірами народобичство. Масове знищення людей тисячами й мільйонами, докоруване на протязі довгих літ, описана переривана з політичних і тактичних міркувань, а потім знову повторюване з безприкладним феноменом, якого в такій масі, так раціонально розпланованого і послідовно переведеного в життя історія людського роду аж до більшовизму не бачила. Німецький гітлеризм недовдає йому жорстокості не поступає КПСС, але ж він прийшов значно пізніше й напевно до якоїсь міри запліднився більшовицькими прикладами.

Та особливості більшовизму, що він повертається до терору в розмірах народобичства, як інструменту політики, повторюваної щоразу час від часу його від тих злочинних режимів, що стосували масовий терор у відношенні до населення, як спалах пристрастей, проминаючи реакцію на якісь події, чи процеси. Советське народобичство не було викликане якимсь особливим зрушенням, кризою, воно є постійним засобом у багатому арсеналі більшовицької політики. Режим застосовує його, або припиняє, коли керівникам на Кремлі здається, що саме цей засіб у даних умовах і даному часі дасть найкращі висліді.

Усакі ілюзії, що народобичство, масовий терор з метою знищити цілі суспільні класи, верстви, чи народи був тільки виявом доби сталінізму зовсім позбавлені ґрунту. Батьком терору був Ленін, він був його першим організатором, ідеологом, він його обґрунтовував теоретично, перший його застосував і вимагав від своїх співробітників та його підвладних безоглядного застосування.

Так же само зі Сталіним не закінчилося народобичство, як засіб московської політики. Насамперед усі ті Брежнєв, Косигін, Суслов, Пономаренко і інші будували фундаменти своїх життєвих кар'єр саме своєю активною участю у народобичстві. Вони були його виконавцями, звичайними ексекторами на місцях, але вони також його організували з власної ініціативи і давали йому доручення проводити його в життя. І до сьогодні не засудили вони цього, не відкинули. Навпаки, вони якнайбільше рішуче протиставилися всіляким спробам засудити народобичство в минулому СССР, потягнути до відповідальності принаймні найбільше винних і таким чином створити моральну атмосферу, яка на майбутнє внеможливила б щось подібного. Сьогодні так як і колись переслідують і саджають у тюрми не тих, що чинили народобичство, а тих, що його засуджують і намагаються раз назавжди виключити його з життя народів, сьогодні поневолених в СССР, та з життя російського народу.

Мабуть нікому, ні одному народові в світі не прийшлося так багато говорити й писати про советське народобичство як нам. В Україні це довго не буде родиною, яка б не оплакувала своїх членів, знищених червоною Москвою. І, на жаль, які невеликі висліді були дотепер у тих наших заходах!

Але тепер ситуація зовсім міняється, а навіть уже змінилася. Світ відкриває очі на народобичство, яке сталося в СССР, на його продовження сьогодні, хоч покищо іншими засобами, та на небезпечку повторення того, що було за найгірших років „военного комунізму“ Леніна і сталінізму.

Увагу світу привернула до себе праця російського вченого Йосифа Дядкіна „Аналіз несприятливих смертей серед населення СССР у рр. 1927-1958“. Автор цієї праці зник у застінках советських тюрем і концетраційних таборів, або може вже не живе, хоч він спокійно, з науковим апаратом і обґрунтованим представив народобичство в СССР у названих роках. Навіть занадто стримано й консервативно підійшов Дядкін до розмірів і наслідків цього народобичства, та це його зовсім не врятувало перед помстою теперішніх „мирно наставлених“ лідерів СССР.

У Франції, де щойно видано частину праці Дядкіна, вона зразу викликала докладніші студії цієї проблеми. Так само в ЗСА найсерйозніші періоди звернули свою увагу на неї й присвятили сторінки її обговоренню. Американський демограф, відомий спеціаліст у питаннях советської демографії в Білоріччю перепишу населення ЗСА, Моррей Фішбах писавивення тільки що опублікованої частини праці Дядкіна висловився „це виглядає на дуже серйозне з'ясування“.

Страшне живно смерті в історії СССР найкраще показують советські цифри з перепису населення. Мільйони й мільйони людей бракує у СССР, як показує навіть советська статистика. Але цікава й трагічна сторінка того народобичства: в той час, як мали народи, або взагалі зникли з російських демографічних мап, число росіян у СССР подвоїлося.

З ПЕРСПЕКТИВИ ЧАСУ

(В.Д.) — Давчі при кінці своєї календарі у Білому Домі, президент Гаррі Труман, згідно із записками у його щоденнику з 1952 року, задушував кинути атомові бомби на Советський Союз і червоний Китай. Спершу він планував вислати ультиматуми до Москви й Пекіну та домагається закінчення війни в Кореї, домагаючись вищого рівня советських військ із усіх східноєвропейських країн. Крім того, ультиматум до Москви мав перестерігти СССР, що советська агресія не зможе пройти безкарно.

Сенсаційні інформації

Ці сенсаційні інформації подав професор Френсіс Л. Левенгайм з університету Райс у Техасі, що їх було надруковано в недільному виданні газети „Гюстон Кронікл“.

Амбасадор Аверел Гарман, колишній близький радник Г. Трумана та ген. Меттью Е. Ріджвей, командант військ Об'єднаних Націй у Кореї, заявили, що про ці плани Трумана, вони рішучо не знали й про це ніколи не чули.

У своєму щоденнику Труман писав:

„Мені видається, що тепер властивим підходом було вислати ультимат з десятиденним реченням на відповідь, повідомляючи Москву, що ми плануємо встановити блокаду Китаю від корейського кордону до Індокитаю, і що ми плануємо знищити всі бази в Манджурії та бази для підводних човнів засобами, якими ми розпоряджаємося, якщо буде продовжуватися інтервенція, ми знищимо всі пристані і міста для оглядання нашої мирної цілі“. Цей виняток із щоденника має дату — 27-го січня 1952 року.

„Це значить тотальна війна. Це значить, що Москва, Ст. Петербург, Мукден, Владивосток, Пекін, Шангаї, Порт Артур, Дайрен, Одеса, Сталінград і кожне індустріальне місто в Китаї і Советському Союзі буде знищене. Це є остання нагода для советського уряду вирішити, чи він хоче себе спасти чи ні“.

Як відомо, Советський Союз почав виробляти атомові бомби в 1949 році, цим самим відбираючи Америці виключне право на атомові бомби.

Після виходу Трумана з Білого Дому в січні 1953 року його приватні документи були поміщені в Бібліотеці Трумана в Індіпенденс, Міссурі.

Запобіжні бомбардування

Проф. Левенгайм твердить, що дискусія на тему: „запобіжних бомбардувань“ дуже часто велася під час Корейської війни, але, як Труман, так й інші члени

його кабінету, були проти атомових бомбардувань. У квітні 1951 року президент Труман відкликав ген. Доглеса МакАртура зі становища верховного команданта збройних сил Об'єднаних Націй на Далекому Сході, тому що агресивні погляди того визначного американського генерала могли б, на думку президента Трумана, довести до тотальної війни з Китаєм і Советським Союзом.

Оцінки комуністів і комунізму в очах Трумана були дуже низькі. Він їх називав брехунами та порушниками всіх писаних договорів, включно з американсько-советськими договорами в Теграні, Ялті і Потсдамі.

П. П.

ІСТОРИЧНИЙ ДОКУМЕНТ НА ПРАВО ВЛАСНОСТІ

Аргумент „історичного права“ до території без уваги на її етнічний характер і волю мешканців — аж надто добре відомий українцям. Адже цим аргументом орудували польські дипломати на Версальській конференції після Першої світової війни і на „історичне право“ Польщі до Західної України покликувалися польські керівні кола у відродженій Польщі в роках 1919-39 і ціле польське суспільство, під впливом своєї національної преси вірило, що Польща „має право“ до Західної України на основі володіння там стільки ж років. А щоб знівелювати етнічний принцип, у нашому випадку існування в Західній Україні української більшості, то Польща поклала політику національної асиміляції, яка стала одною з причин її, Польщі, катастрофи.

Ізраїльський прем'єр Менахем Бегін і його вільнодумці стосують таку саму методику. Покликаючись на факт існування в біблійних часах Єрусалиму, як столиці жидівського світу, сучасний ізраїльський уряд переніс в парламенті („кнесет“) закон, що Єрусалим стає столицею Ізраїля. Ізраїль знехтував факт, що в часі проголошення ізраїльської держави у 1948 році Єрусалим був поділений на західний, приналежний до Ізраїля, і східний, приналежний — разом із землями на схід від Йордану до Йорданії.

Щойно в 1967 році в часі сімденної війни проти арабських сусідів Ізраїль збройною рукою зайняв Східний Єрусалим, приголосив його з'єднання із західною частиною і вважає, що „має право“ до нього, бо в біблійних часах кругло дві тисячі років, він був ізраїльським. Знехтувано факт, що у Східному Єрусалимі це недавно не було ні однієї жидівської родини і поведено колоні-

РЕЦЕСІЯ СПОВІЛЬНОСТЬСЯ

Статистичні дані про господарську ситуацію у ЗСА за місяць червень і перші п'ять місяців за липень показують на значне сповільнення господарського спаду на різних ділянках. Дехто навіть висунув оптимістичну, прогнозу, що економіка країни „осягнула дно й відбилася від нього“, що одначе є передчасним і занадто оптимістичним висновком.

Коміснер бюро статистики безробіття при Департаменті праці Жанет Норвуд заявила: „Болочне погіршення на ринку праці, яке мало місце в попередніх місяцях, у місяці липні покращало. Цифри за липень показують, що цифри безробіття вирівнюються й стабілізуються, хоч це все ще замало, щоб змінити напрям розвитку господарської ситуації“. Так само Вільям Міллер, секретар скарбу, висловив думку „що твориться фактична база під вихід із рецесії“, а заступник головного економіста в Департаменті торгівлі Вільям Кокс ствердив, що продукція зросла на коло два відсотка.

Це ще не змінило негативного стану господарки, але казує на нарощування внутрішніх сил, які раніше ще пізніше доведуть до виходу з рецесії. Відзначаючи це, поодинокі великі гуртові фірми й магазини та концерни, які розпоряджаються ланцюгом своїх роздрібних крамниць, почали підвищувати свої замовлення, хоч покищо дуже обережно. Зріст замовлень викликає також значним зменшенням інвентур і запасів у магазинах. На збільшення замовлень і закупів впливає також той факт, що в липні в багатьох випадках обнизилися ціни на матеріали й сировину, потрібні в промисловому виробництві. Впади ціни на цукор, какао, деякі будівельні матеріали, деякі роди сталі, шарікопідшипники, автомобільні колеса. Одначе переломно дотеперішній процес суспільного зросту всіх цін.

Велика роль тепер у дальшому розвитку по боці масового консумента. Якщо значніші піднісуться оцінки консумента стосовно найближчого розвитку економіки й він більшою мірою почне закупити, то це в цьому критичному моменті, коли може змінитися напрямок, вплине дуже багато.

Урядові чинники у Вашингтоні з великим задоволенням відносять покращення на цілому ряді господарських галузей та сподіваються зміцнення цього процесу в найближчих передвиборчих місяцях.

Протекція Америки це чинники, які дозволяють на політику анексії і національної асиміляції, як теж на перекреслювання ізраїльсько-єгипетського мирного пакту, підписаного у Кемп Дейвіді, це небезпечна гра з вогнем. Бо існує советська імперія, яка наставлена на скреслення Ізраїля з політичної карти Близького Сходу, і не можна покладатися на американську військову допомогу у новій війні, яку провокують нерозумні ізраїльські закони, нерозумні тамошні правителі.

Ізраїль має повне право до самостійного державного існування, але не повинен вести такої політики, проти якої висловилися такі ізраїльські патріоти і національні герої, як колишні генерали: Моше Даян і Ерза Вайцман.

Небезпечна гра

Мобілізувати проти себе громадську думку всього арабського, західного і волеюбного світу у переконанні, що теперішня військова сила Ізраїля і поставитись до цієї праці і до багатого і копіливо зібраного матеріалу цим відомим київським істориком, який не те, що вона типовий продукт марксо-ленінської ідеології та советської історіографії, яка, як відомо, починає існування українського народу з XIV ст. Крім цього український культурний процес розглядає Марченко в аналогії і сукупності з російською культурою. Інші, більш праці з українського культурознавства не советського штампату, як, от Огієнка, чи Крип'якевича/називає він „буржуазно-націоналістичними фальсифікаторами“, хоч чимало інформації і даних „позичає“ він саме у цих авторів. Книга Марченка доведена до часів Хмельниччини. Про другий її том, що мав бути продовженням і завершенням першого — нам не відомо.

Декілька зауважень

Ми розглянули основні наукові і науково-популярні праці з ділянки українського культурознавства, тобто той основний матеріал, яким розпоряджаємо. Досліджуючи на протязі кількох останніх років український культурний процес в його історичному розвитку та шукаючи за його притаманностями в окремих історичних епохах, ми нашої уваги на чимало важливих проблем, до яких досі наука не зайняла потрібного становища, або які ще далі перебувають у стадії дальших досліджень, дискусій і т.п. Правда, в основному джерела, які ми розглянули, подають нам доволі багато матеріалу, але не всі вони однакової наукової вартості. Дослідник української культури може скористатися з багатого матеріалу, призначеного Марченком, якщо він відкине науму мислення і узагальнене цього підсоветського вченого марксиста-комуніста. Дуже добре опрацьований „Побут“ — в „Історії української культури Крип'якевича“, як і стаття Б. Кравця у канадському перевиданні цієї книги про українську мітологію, на жаль, не подіє оціночними джерелами. Чимало інформації історично-культурного порядку можна використати у праці Огієнка, яка вже сьогодні має передусім бібліографічну вартість.

Про цілий ряд праць з культурознавства, мистецтвознавства, історії музики і т.п. тут не згадуємо. Нас цікавлять передусім синтетичні огляди і ми, досліджуючи

З МОГО ВІКНА

Іванна Савицька

Дикий ліс

Дикого лісу в Вайлдвуді вже давньою немає. На тому місці, де росли колись буряни, шувари, та куші, де колисьали витром розчухрані клени, стоїть, мов красень-князенько, готель Пан-Американ, і сотні менших мотелів.

Мене здивував отой розквіт. Оце не надійне цвітіння нових, люксусових приміщень саме в добу обнижжя економії країни, і обмежень кредитів. Мов гриби по дощі вирости йсеїби через ніч новенькі архітектурні „коробки“, різної форми й кольору, з басейнами й власними ресторанами, з морозивом, що нагадує вежу Айфля, у яких не вихує бурхлива хвиля туристів, хоча ціни там дуже високі, а в віконі фронтонів дверей, скрізь, по модерних мотелях, видніє напис — „no vacancy“.

Цікаво поїхати тамтуди не тільки на те, щоб витратити по сто доларів на день, а на те, щоб за сотню доларів прожити тиждень, прохарававшись при тому зовсім пристойно.

Скромних приміщень по українських домах у Вайлдвуді — дуже багато, сще й німецький пансион, із харчами, із зразковою прямо чистою.

Здавалось би хочеться там відпочинку, шлювоту прямо ізольовано від світових і місцевих новин, хочеться тиші.

Не їдте за тишею до Вайлдвуду! Дикий, шалений океан вливається шумом у ваші вікна, скиглиння мов-плачем Ярославни забирає ваш спокій.

А там, на гарячому піску, що його так міцно окупує тепер Канада, цвітуть, мов тюльпани, парасолі, а під ними море людей, що лежать паланичками на гарячій, мов грань, скоророді.

Не їдте за тишею до Вайлдвуду! У тому перехресті доріг із всіх куточків Америки й Канади, ви напевно зустрінете добрих друзів, давно-небачених друзів, і вам цікаво погортити з ними.

НА МИСТЕЦЬКІ ТЕМИ

„День у Голлівуді, ніч в Україні“

Чи може існувати в світі якийсьбу український, що не зацікавився б таким дзвінком, хай і театральнотролейбусним заголомком? Тому, не зважаючи на те, що з оцінок американської преси, можна було дізнатись докладніше про що йдеться у цій музичній комедії, чи — як удама вже вивувано нову назву, з достеменною англійською перекладу — в цій музичній (насправді між музичною комедією і музикалом існують деякі

Погляньте на вайлдвудський скран. Стефа, з Торонто, струнка, мов богиня, уся в полоні „Вейтчерс“, хрупастілки морковцю. Керч — повсякчас зайнята проблемами наших буднів, ще й досі виблискують своїми очима-блантами. Пан з Борідоко, не зважаючи на роки, не ходить, а бігас по піску, цитуючи голос енциклопедичний ресстр усіх сучасних мистців і їхню творчість.

Гість у брилику, з Вашингтону, вистояв в тіні під мостом, забавляючи пані Тусю. Галія з Емпорії, в новенькій хусточці дискутує з паном з Борідоко.

Пані з Австралії вся захоплена австралійським кліматом, пані Муха (пропускаю титул) все ще така елегантна, як в Перемішлі, а оте маленьке, чорненьке личко, яке не міняється зовсім, таке ж усміхнене і привітне, як черв'як століття тому. Тася, наплававшись, грає на фортепіані. Пан у синьому, безплатно... намазав гарні жіночі плечі, а пан Олександр по піску похолодає і цукерки розсилає...

Тут все зливається в одну сплесну симфонію, компліменти — з наріканнями на артрит, розповідь про гантерське весілля — із спогадом з рейду УПА, дисидентські проблеми — з новою книжкою Барки, припис на добру бабку й успішне лікування нагітків, Архипенко, Андрусів і Вирста і витівки президентового брата.

Ота кольориста симфонія людських гадок і думок забирає вас спокій, бо кожна людська істота — то окрема проблема, окремий світ, індивідуальність окрема, і ви, — прислухуючись, приглядаючись збоку, карбуєте мимомолотом цікаві для вас помічання.

Ви це їдте за тишею до Вайлдвуду, їдте туди за сонцем, за водою, за шоківим, чистим піском, їдте за людьми, і хоча часом з ними вам зле, але без них — ще гірше...

неістотні різниці), то все таки при вській нагоді і досі спливають запитання: „Чи бачили“, „Чи чули“, „Що воно таке“, чи „Як це там Україна на Бродвей?“. І звичайно, що цікавість наших людей, зовсім не пов'язана зі столицею американського кіна, тільки на вид чи звук рідної односторонньої назви, зачепить завжди хоч на мент живіше серце.

На всякий випадок, я озброєний пресовими (Закінчення на стор. 4)

ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ І СТАН Ї НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

(Доповідь, у скороченій формі, була виголошена під час конференції ПКУС у Гарварді, 31-го травня ц.р.)

Також справжньою рідкістю є чудово видана, багаторозкішно ілюстрована книжка, продукт 40-літніх досліджень мистецьких пам'яток соборної України, що вийшла з-під пера Г.Н.Логвина п.з. „По Україні“/вид. „Мистецтво“ - Київ, 1968/. Це справжня перлина-унікат і дуже цінне джерело для дослідників старовинної української архітектури.

Але й брошури Ісаєвича чи книга Логвина не репрезентують основного українського підсоветського культурознавства. Ми маємо цілу масу виданих пропагандивного порядку, маємо ряд монографій, альбомів з ділянками мистецтва, але вони в своїх інтерпретаціях фактів не наукові, а духом своїм не національні. Окремо варто хоч коротко зупинитись над однією книгою більших розмірів з ділянки українського культурознавства, а саме над працею Л.Марченка — „Історія української культури від найдавніших часів до середини 17 ст.“, Київ, 1961. Книга видана тиражем всього 7,000 примірників, має такі основні розділи: Матеріальна культура, Побут народу, Шкільна освіта, Письменство література, Книгодрукування, Образотворче і прикладне мистецтво, Музика. В обширній бібліографії/приблизно 300 позицій/переважають автори-дослідники революційного і советського періодів, між ними чимало російських авторів. Етам теж кілька праць представників української науки не советського продукту, а саме М.Грушевського, М.Возняка, В.Щербаківського і Ф.Колесси. І можна б поважно

окремі ділянки українського культурного процесу в хронологічному порядку, нашої уваги на декілька основних проблем, які вимагають відповідної розв'язки і остаточного наукового обґрунтування. Для прикладу наведемо декілька з них.

От наближаємось до великої і важливої дати 1,000-річчя хтищення Русь-України, а справа першопочатків християнства на наших землях і встановлення першого єпископату ще й досі в стані полеміки і наукової дискусії. Доволіслабо насвітлено в дотеперішніх посібниках української культури статус і значення братства в Україні, а вже повиділи нові і цікаві матеріали до цього питання. Українська філософія чи студії філософії в Україні, теж чомусь займають ніби маргінальну позицію в довідниках про українську культуру. Правда, багато праць в цій ділянці аклав І.Мірчук і Дм.Чижевський але ми цими джерелами мало користуємось. З великою студією у формі окремої монографії виступив не так давно Юрій Лаврінко про ролі харківського університету в національно-культурному відродженні початків 19 ст. /„Висіль Каразін — архітект українського відродження“/. Його нові матеріали і сміливі тези та висновки вносять багато нового до цієї проблеми, але децю піддавши їх своєю критикою історик І.Лисяк-Рудницький і П теж прийдеється перевірити й устійнити певні факти, бо студія Лаврінка незвичайно поширене і доповнює тему генези українського культурного відродження. Окремо треба би говорити про ще як слід не вивчену історію освіти і шкільництва в Україні /бо праці Біднова, Сірополька чи Ясінчука/ передавані і не вичерпують цього питання. А щодже говорити про дуже важливий період в історії української культури відомий під назвою українізації /20-30 рр./ Чимало праць появилось на цю тему, зокрема щодо літературного процесу /Ковшівця, Кравця, Лаврінка і інших/, а проте цей період як слід не вивчений синтетично теж ще не охоплений. Окремо треба говорити про таку ділянку культури як мистецтвознавство. В цій ділянці теж маємо ряд дуже цінних монографій /про них ми вже згадували/, але такого масштабу праці як 6-томові історія українського мистецтва київського видання /поминаючи й негативні сторінки/, у нас ще немає.

(Закінчення на ст. 3-й)

„День у Голлівуді...“

(Закінчення зі стр. 2-ої)

повідомленнями, не міг бути так прикро заскочений виставою, як один із його приятелів, що заманений принадою заголовку, попав пригрозом, зі своїми дітьми на цей мюзикл у столичному Лондоні. З театру вийшов він, як слушно заявляв, розчарований і з почуттям неспрацю. Не було там жадної України, ні для нього, ні для дітей його. Відомо ж бо, що ця штука йшла успішно і довго на англійській сцені.

Дві дії

Самий твір складається із двох, непов'язаних зі собою крім авторства — частин

чи дій. Текст написав Д. Вобург, а музику Ф. Лазарус. Щоправда, щоб пов'язати якось, ніби з мистецького боку обидві частини, то заголовку і провідну пісню: „Ніч в Україні“, що нею кінчиться друга дія вистави, співає ансамбль теж наприкінці першої. Перша частина, де місцем є Голлівуд, майже без говореного тексту, складається з 11-ох пісень, що їх артисти виконують професійно, але аж ніяк без емпатії. Сама музика досить далека від геніальності. Про якийнебудь, хоч би і далекий пошук українського мелосу, шкода і думати. (Зрештою композитор музики, це уродженець Південної Африки).

Чому, мовляв, шодня і з двома полуднінами в тижні, вистава, що на неї квиток дуже важко дістати, випродана до останнього місця, не зважаючи на найвищу бродвейську ціну, (наприклад, число 1 мюзикал „Евіта“, про Еву Перон, з кращою обсядовою, мас ніжні ціни), це для мене тасмичка.

Друга частина „Ніч в Україні“ мала б відігравати на наших рідних землях. Для цього мюзикалу опера, як програма, зазначає, вільно, на одноктової комедії Чехова: „Ведмідь“. За додатне явище можна вважати хіба зміну прізвища багатовічної, персонажу з передреволюційних часів: в Чехова — вона Попова, тут — Павлик. Але, коли чоловіча постать у Чехова Смірнов, то тут Самовар; себто „яке іхало, таке здібалю“. І саме цей адвокат Самовар, слуга і огородник дому, виконує свої ролі, які відомі, маскою і характером представляють трьох, колишніх голлівудських коміків: братів Марксів. Американська критика закинула режисеру, що на ролі слуги — Гарпо Маркса, взяв жінку. Закрид алчунний.

Теодор Терен-Юсків

Перерва у праці „Козуба“

Датою 16-го травня ц.р. закінчено зимово-весняну працю в культурно-мистецькому товаристві „Козуб“ в Торонто, Канада. Вже давно так заведено, що у місяцях червень, липень, серпень і вересень вечори не влаштовуються, щоб дати і учасникам і слухачам можливість набратися нових сил.

Тематика вечорів була цікава, і хочеться бодай коротко пройти їхню хронологію, показуючи працю, яку ведуть ентузіасты української культури і мистецтва.

У січні: „Князя Русь і Візантія“ — доповідь Омеляна Смерчинського. Це перший прийнятий українцями християнства існували торговельні зв'язки, які збагачували Україну-Русь заморськими виробами, даючи в заміну Візантії збіжжя, мед та шкряпки.

У доповіді опрацьовано ряд історичних подій, у яких показано справжнє обличчя греків з їхнім зацікавленням чорноморським побережжям і їхні старання культивувати свої впливи в Україні.

У січні: „Концертний вечір української пісні“ — організатор цікавого змистом вечора, співачка і піаністка, голова „Козуба“ Іраїда Черняк. Вечір гідний уваги у підборі репертуару і виконавців. З ентузіазмом нагороджено оплесками гідну молодшу співачку Галину Дитиняк і піаністку Ларису Кузьменко та ветерана вокалу Михайла Гамулу й Петра Черняка.

Слід згадати, що художнє читання Надії Куцої завжди передає виразний образ людських переживань і є зразком того, як треба ставитися до культури рідного слова.

У лютому: „Культурні пам'ятки древнього Єгипту“ — доповідь Михайла Гава. Шлях з багатого до історичної пам'ятки міста Александрія до кайських пірамід, а потім до „долини фараонів“, був окреслений нотатками про єгипетське життя і культуру та прозріннями, які детально ілюстрували культуру правдивого могутнього народу.

На екрані митотили стінописи в містах Карнак і Луксор, багатство фараонських скарбників і гумористичних епізодів з верблюдами та лабіринтом у піраміді Хеопса.

У лютому: „Життя українців у Південній Америці“ — доповідь о. Федір Коваленко з Клівленду. Надто складний був життєвий шлях доповідача, про який розповідь у вступному слові Петро Родак. Від полтавських степів до гарячих джунглів у Південній Америці, де довелося працювати місіонером, обслуговувати українські поселення. Ця праця, полегшена життєвим оптимізмом, збагатила життя священника-доповідача і досвідом і спогадами, які варто видати окремою книжкою.

Доповідь проходила сконденсованим описом всіх українських поселень, їхнього економічного і культурного розвитку, релігійного розвитку та проблем, які затримали український дух серед молодого покоління, народженого на чужині. Бездоганна літературна ораторська мова прелестна була зразком для народжених на чужині, а доповідь збагатила знанням про українців, розсіяних далеко поза рідними землями України.

У лютому: „Рання поетична і прозова творчість Миколи Руденка“ — доповідь Михайло Гава. Вечір відкрила Раїса Ліщина, яка зучила на ряд фактів нехтування правами людини в СССР, хоч вони гарантовані союветською конституцією. Доповідач дав перегляд вибраних прозових і поетичних зразків творчості Руденка, які здобули поетові визнання у літературній критиці ще до арешту.

У прозовій читці Надія Куца дала цікавий розділ твору „Остання шабля“, продемонструвала мовне багатство письменника і вказала на питання, які турбували письменника і для яких шукав розв'язки.

Вечір відмінний від інших літературних вечорів і добрим змистом, і підбором читців з драматичної групи молоді „Муза“, які ознайомили присутніх із творчістю письменника. У читців брали участь: Катерина Матковська, Роман Гурко, Леонід Руденко, Максим Колесник і Лариса Роговська.

У березні: „Станіслав Людкевич і його сучасники“ — вокально-музичний виступ, ілюстрований доповіддю Наталки Семець. Хоч ця тема у зв'язку з 100-літтям і смертю композитора вже була порушувана у Торонто, але підхід на цьому вечорі до теми був відмінний і ряд біографічних творчих даних інакше представлений. Добре, що фрагменти творчості композитора доповідачка спілила з творчістю його сучасників, як Січинський, Барвінський, Нижанківський і Кос-Анатольський, що ще більше підкреслювало творчість геніального українського композитора.

У музично-вокальному доповненні брали участь: Іраїда Черняк, Галина Дитиняк, Лариса Кузьменко, Ліза й Таня Юхименко і Богдан Стояло.

У квітні: „Стілі в образотворчому мистецтві“ — доповідь мистець Аел Лі. Представляючи доповідча, Іраїда Черняк звернула увагу на відмінний характер вечора, який проходив англійською мовою.

Аел Лі — мистець графік, народжений в Естонії, де закінчив Академію образотворчого мистецтва. Далі студії продовжував у Фінляндії і Швеції. В цих країнах, як також у Данії, мав самостійні виставки, які добре оцінювали образотворчими критиками. В Канаді він працює в ділянці графіки з нахилом до фантазії та абстракції. В міжнародних виставках офіційно репрезентував Канаду, а крім того мистець читає лекції і пише статті до різноманітної преси.

У квітні: „Українські піонери церкви у Канаді“ — доповідь Ярослав Кіт з Оттави. Хоч ім'я доповідача багатомовне і хронологічне історичних нотаток до тижневика „Вісник“ у Вінніпегу, присутні багато чого довідалися про доповідача і його працю в Канаді.

Вступним словом Леонід Ліщина дав ряд цікавих доповнень і про закінчену педагогічну освіту — працю в англійській школі, і про вищі університетські студії в ділянці історії, про активність у вивченні раннях архітектурних будівель Канади.

Останній вечір у квітні: „Вершини і низини розвитку української мови за останні двадцять років“ — доповідь Ярослав Харчун з Оттави. Доповідач, як сказав у вступному слові заступник голови „Козуба“ Андрій Бабич, багатомовними статтями про проблеми мови, друкованими у часописах і журналах. Крім того він відомий як викладач Оттавського університету та як колишній член редакційної колегії журналу „Нові Дні“.

Тема була цікава, доказом чого було ряд питань, які ставили присутні.

У травні: „Українці в Югославії та їх культурне життя“ — доповідь Антін Івахнюк з Пронто, Онтаріо. Характеристично культурно-громадської праці доповідача дав Ярослав Соколик, починаючи з університетських студій у Югославії, а кінчаючи Канадою. Доповідач — надзвичайно скромна людина, яка хоч має закінчені різні факультети, не бажає титулування і віри, що жервентна громадська праця не потребує реклами. Доповідь про українців у Югославії була цікаво побудована. За географічним розміщенням вказано скупчення наших поселень, а їхній культурний ріст ілюстровано прозірками і літературною творчістю.

У травні: „Поетика Лесі Українки“ — доповідь Яр Славутич з Едмонтону. Біографічний вступ про доповідача можна було б скоротити, хоча Яр Славутич настільки діяльний, що треба чимало часу, щоб накреслити його працю і осяги.

Багатство поетичних зворотів Лесі, які підбрав доповідач, і їхнє пов'язання в одну цілість підкреслили вплив творчості великої поетеси у формуванні свідомості нашого народу.

У травні останній вечір сезону: „Михайло Іванович

На Союзівці закінчилися...

(Закінчення зі стор. 1)

Курсанти з управління Союзнаки під час „гуцульського вечора“

хайло Вербовий, Степан Медвідь і Лєса Мокрицька. Усім курсантам бажав всього добра д-р Фліс, зазначаючи, що ці курси дали їм усім можливість краще познайомитися з їхньою українською спадщиною і глибше зрозуміти багато аспектів української культури — відчувати своє етнічне коріння.

що його в цьому, часто „безособовому“ світі шукають з тугою мільйони людей „іванів без роду“. Українці щасливі, що мають це коріння — глибоке і важке, яким повинні дорожити і пишатися, — закінчив своє слово д-р Фліс, а д-р Курпась побажав їм щасливої подорожі додому.

Конвенція демократів...

(Закінчення зі стор. 1)

на далі залишаються в силі. Як було заповідено велику вагу прив'язує Демократична партія до перебування американської індустрії та до піднесення її продуктивності, щоб у цей спосіб привернути її місце в загальній світовій економіці. В зовнішній політиці п'ятформа підкреслює потребу переговорів з Союветським Союзом, але в добрій вірі з обидвох боків. Демократична партія висловила за зміцнення оборонної сили НАТО та за модернізацію її технічних і матеріальних засобів. Приймаючи конечність реєстрації молоді для загальної військової служби, яка може мати місце тільки у випадку нагальної потреби, п'ятформа доручила майбутньому Президенту, якщо він буде обраний, зміцнити збройну силу ЗСА під кожним оглядом, а зокрема наголосити на потребі продукції і впровадження в ужиття наймодерніших ракет Трайдент у підводних човнах та ракетної системи МХ на суші. Демократична партія і надалі обстоює доцільність ратифікації САЛТ II, процес якої перервала союветська збройна інвазія на Афганістан. П'ятформа Демократичної партії зокрема підкреслює потребу „помирення і поглиблення відносин з Китаєм, що виїде на користь обидвом країнам та мирові й безпеці в світі“.

Кандидатом на Віцепрезидента Президент Картер запропонував Волтера Мондейла, теперішнього Віцепрезидента, а конвенція що пропозицію прийняла одностайно.

Мандрика і його наукова і літературна діяльність — доповідь Дмитро Кислиця з Оттави. Доповідач відомий як автор шкільних підручників, як викладач-славіст університетів у Канаді й Америці та як довголітній редактор, а тепер член редакційної колегії журналу „Нові Дні“.

Особиста дтужба Д. Кислиці з професором Мандрикою в час перебування в Вінніпегу дала багатий матеріал, що навітлів всі життєві і творчі етапи Мандрики. Викладава праця у вищих школах Чехо-Словаччини, громадська і літературна праця в Канаді, статті й наукові лекції створили йому заслужену пошану, якою він втішуся поміж українцями і неукраїнцями, сокрема англійцями.

На закінчення слід відмітити, що працю „Козуба“ оцінено і відвідувачами, і рядом українських установ, які безкоштовно давали свої залі для вечорів. Подяка від „Козубу“ належить Українській Православній Катедрі, Канадсько-Українській Образотворчій Фундації та Інституту Св. Володимира.

Успішний минулий сезон дає певність, що наступна осінь почнеться цікавими темами, які варто послухати і молодим і старшим. Вечори відбуватимуться раз на місяць у останню п'ятницю.

Лариса Роговська

ЗАМІСТЬ КВІТІВ НА СВИЖУ МОГИЛУ нашого незабутного свата бл. п. МР ТАРАСА КЕРНИЦЬКОГО складають \$30.00 на Гарвардський Університет ІМЖ. БОГДАН КОССАК з ДРУЖИНОЮ

Історія української...

(Закінчення зі стр. 2-ої)

Ми вибрали найбільш маркантні проблеми, з якими зустрічається кожен дослідник українського культурного процесу, а їх у кожній ділянці куди більше.

Висновки

Від появи основних творів про історію української культури минуло кілька десятиріч. За той час ми спробували на видання цілої низки вартісних наукових і популярних монографій, студій, статей, які поважно збагачують бібліографію цього питання. Але, на жаль, сьогодні немає в нас ще синтезу того великого і вагомго процесу, який пройшла українська культура від своїх першопочатків до новітніх часів, саме культура, що більше ніж щонебудь, легітимус нас як націю. Чи маємо далі тільки передувати все те, що вже було раз видане? І що, врешті-решт, маємо дати до рук серйозному студенту цього предмету, не кажучи вже про чужинців? Правда великою допомогою в цьому відношенні є як українська, так і англійська „Енциклопедія Українознавства“. Але вона не може замістити єдиним і тільки єдиним джерелом інформації і знань про українську культуру у всіх її аспектах.

Тому ми вповні підписуємось під закликом Українського Історичного Товариства в ЗСА, яке в своєму останньому зверненні категорично стверджує певну необхідність опрацювати і видати наукового масштабу історію української культури і вважає цю справу першочерговим завданням української вільної науки.

А час не стоїть на місці. І там на Батьківщині і тут на нових землях нашого поселення виростає зовсім нова українська людина, а може й вже тільки людина українського походження! — І там і тут твориться нова культура, така відмінна від тієї, яку ми одержали в спадщині і яку культивували довгі-довгі часи, аж до наших днів. Тут і там здійснюється новий силою накинений нам культурний процес: проходить нова культурна дія в зовсім інших нетрадиційних українських вивах. Зокрема цей процес дуже небезпечний там, на рідних землях, де послідовними етапами проходить насильна інтеграція нашої самобутньої культури з чужою, нам ворожою своїм змистом і духом. Проходить саме така інтеграція, що прагне до повної нівеляції усіх наших національних питомостей.

Останнім яскравим прикладом цього може бути пропагандивна брошура відомого нам Івана Дзюби, що став апологетом союветської багатокультурності, п.з. „Грані криштала“, тобто грані якоїсь нової, національної вимішаної, культури, культури московсько-союветського продукту.

Живучи у двох вимірах — батьківщині і діаспори, не можемо дозволити собі, щоб в такі часи як саме тепер, не підсумувати того довгого і творчого шляху, який пройшла наша культура за своє тисячоліття чи більше.

Не можемо дозволити собі, щоб не залишити тим, які прийдуть чи приходять нам на зміну, — новому поколінню тут і там, такого саме твору, такої історії української культури, який став би живим пам'ятником нашого минулого, і зобов'язуючим заповітом на майбутнє.

ЗАМІСТЬ КВІТІВ НА СВИЖУ МОГИЛУ бл. п.

МР ТАРАСА КЕРНИЦЬКОГО

складають \$30.00 на Гарвардський Університет ОЛЕНА ГЕВКО

3 невимовним жаль повідомляємо Рідних, Приятелів і Знайомих, що в неділю, 10-го серпня 1980 р. упокоївся в Бозі по короткій недугі на 85 році трудоловнього життя наш Найдорожчий Муж, Брат, Тато, Дідо й Вуйко

бл. п.

МИХАЙЛО МАСЛОКЕВИЧ

учасник Визвольних Змагань в рядах УГА, знаний Купець з довоєнних часів у Львові, відомий громадянин цього міста, як одиниць український підприємець в своїй фазі під час 2-ої світової війни як також тут на еміграції в Торонто й Монреалю.

Панахиди — 12 і 13 серпня 1980 р. о год. 8-й веч. Похорон — відбудуться в Armstrong Funeral Home, 3426 Park Ave., в четвер, 14 серпня, о годині 10-й рано. Горем прибиті:

СТЕФАНІЯ — жінка
МИКОЛА — Брат на Україні
МАРІЯ — дочка з мужем
ЕВСТАХІЕМ ЛЕНЬКО
ЕВГЕНІЯ — дочка
АРТУР, МАРТА, ЛУЧІЯНА, — внуки
ВОЛОДИМИР — братаник

— У 70-ліття з дня народження —
У 36-ліття боля Української Діації під Бродами
в яких поляг на полі бою

сл. п. поручник
Д-р РОМАН ЛУЦЬКИЙ

старшина Тел. зв'язку Української Діації, кол. член
УВО й ОУН на Рідних Землях, Лицар Студ. Корпорації
„Чорноморе“, кол. адвокат у Городенці і
Станіславіві
буде відслужена

ЗАУПОКІЙНА СВ. ЛІТУРГІЯ

ПАНАХИДА

в ПОНЕДІЛОК, 18-го СЕРПНЯ 1980 р., о 8-й год. ранку
в церкві Христа Царя при вул. Кюга у Філадельфії
ЗАУПОКІЙНІ СВ. ЛІТУРГІЇ І ПАНАХИДИ
будуть відслужені також у Детройті, Мінеаполіс,
Чикаго й Торонто

Побратимів по зброї, Приятелів та Знайомих про
спільні молитви за спокій душі Поляглого під
Бродами просять:

дружина — МАРІЯ з Родиною (Детройт)
дочка — БОГДАННА КРОЧАК з Родиною,
(Детройт)
син — РОМАН з Родиною, (Мінеаполіс)
брат — МР ОЛЕКСАНДЕР з Родиною
(Філадельфія)
сестра — МАРІЯ ЛЕВИЦЬКА з Родиною
(Торонто, Канада)
сестра — ГАЛІА СТЕЦЬКО з Родиною (Чикаго)

ЦЕНТРАЛЬНА УПРАВА ОРГАНІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОГО ВІДРОДЖЕННЯ УКРАЇНИ (ОДВУ)

повідомляє своє Членство і Українську Спільноту, що

35-ий 3'їзд ОДВУ

відбудеться

30 і 31 СЕРПНЯ та 1-го ВЕРЕСНЯ 1980 РОКУ
на ОСЕЛІ ІМ. ОЛЕГА ОЛЬЖИЧА в ЛІГАЙТОНІ, Па.

Під час 3'їзду ОДВУ відбудуться:

- РІЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ УКРАЇНСЬКОГО ЗОЛОТОГО ХРЕСТА
- 3'їзд УКРАЇНСЬКОГО ВИЗВОЛЬНОГО ФОНДУ
- КОНФЕРЕНЦІЯ ЗАРЕВА І МУН

Програма та подробиці в наступних оголошеннях.

за Центральною Управою ОДВУ

Д-р БОГДАН ГНАТЮК — голова
ІМЖ. ПІЕТРО БАЙБАК — секретар

Прихильниці СФУЖО при праці

Гурток прихильниць СФУЖО в Сейнт-Кетеринс, Онтаріо, в порозумінні з управою Відділу Комітету Українців Канади, взяв на себе обов'язок опікуватися українською частиною Центральної Бібліотеки міста.

Енергійна і зарадна голова гуртка Марія Доліш-на, виховна референтка СФУЖО, навізала контакт з управою бібліотеки, що радо привітала нашу поміч. Перевірено стан книжок, упорядковано їх, а також приготовано списки книжок, що повинні бути в бібліотеці. У відповідь на заклик до громадянства дарувати книжки до бібліотеки — деякі особи це зробили. Більшу кількість книжок подарував проф. Іван Бойчук, коли перейшов жити до Торонто.

В бібліотеці можна тепер також прочитати майже всі українські газети і журнали. Щоб привчати дітей у молодому віці користуватися бібліотекою, в програмі праці входить година казки англійською і французькою мовами. Розуміючи вагу казки у вихованні дитини, вирунула думка зорганізувати „годину української казки“ в приміщеннях бібліотеки.

Управа бібліотеки радо погодилася на цей оригінальний новий проєкт. Це був перший такий почин етнічної групи. Голова М. Долішна повідомила матеріал дітей у віці 3-ох до 5-ти років життя, і їм також сподобалася ця думка. І вже в дні 6-го травня відбулася перша „година української казки“, в якій взяло участь восьмеро дітей. Престиж будинку Центральної Бібліотеки та відповідна атмосфера бібліотеки надала проєктові відповідної активності і на наступні лекції приходило вже 17 дітей.

Програму приготували молоді матері-ентузіастки: Леся Бабляк, Марія Давидко, Зеня Якібчук і Соня Лисий, які в більшості є кваліфікованими вчительками державних шкіл і зуміли підібрати відповідні казки, гри і забави та розбудувати зацікавлення дітей і батьків.

Місцева газета „Сейнт-Кетеринс Стандарт“ помістила привітальну статтю для цієї унікальної програми, а описала також гарну знімку.

Слухаючи українських казок, діти зацікавилися також українськими дитячими книжечками, а що їх не було багато на полицях бібліотеки, закуплено більшу кількість цих книжок грошовою допомогою клубу Українських Підприємців і Професіоналів, які зрозуміли вагу виховання української дитини.

„Година української казки“ відбувалася раз на тиждень протягом місяців травня і червня і, сподіваємося, що цей надзвичайний проєкт прихильниць СФУЖО в Сейнт-Кетеринс буде продовжуватися після вакаційної перерви для добра українських дітей і задоволення з корисної праці його основниці, бо за словами поета: „Хто зерно сіє золоте в землі палку несе, той сам пшеницю зростає на полі вселюдському“.

С. Г.

У десяту річницю смерті св. п. старшої пластунки Мотрі Грушкевич-Бігун

Минає десятиліття від трагічного дня 18-го липня 1970 року, коли несподівано і назавжди від нас відійшла подруга Мотрі, повна сил, життєвої радості й енергії. Спомини про неї все живі, ясні, незабутні, як були і колись. Здається, немоє би вчора вона була серед нас і своєю присутністю приносила радість, веселість, часто гумор. Немов морські хвилі несподіюючи, швидко і рухлива, давала нам насагу для праці. Часом була спокійна, задумана. Картини життя Дорогої Мотрі залишилися в моїй пам'яті назавжди. Найвиразніше ж вони виходять з часів нашого пластування.

В 1959-60 роках у рядах старшої пластунки ми зі захопленням працювали, щоб створити новий пластовий курінь. Скільки перешкод, труднощів треба було перебороти, а скільки праці і часу вложили, щоб його зорганізувати й увести в родину існуючих куренів. В кожній праці, що ми проводили, Мотрі була незступна: все доброї думки, усміхнена, зарадна, готова у всьому помагати, була всюди і без неї нічого не могло обійтися. А коли у вересні 1960 року народився 18-ий курінь УСП-ок „Шестикрилі“ із гаслом „Летіти понад будні, стриміти до висот“, яку велику радість ми пережили, які горді були, що нашим старанням, ініціативою і працею пластова родина збільшилася ще одним куренем. Курінь став нашим життям, а Мотрі Грушкевич — його серцем. Вона перша зрозуміла, що це тільки початок, що рами куреня треба виповнити змістом, що перед нами це велика праця, і тій праці вона віддала своє уміння і всю себе.

Працюючи довгі роки в проводі куреня, ми розробляли його виховну програму, збагачували її релігійно-національними елементами, головним підбирали звичай і обряди нашого народу. В зв'язку з тим Мотрі писала в пластовій пресі: „...Я приємно христини табори староукраїнським звичаєм і кумами і подарунками. Кожного грудня на Андрія ворожити про щастя і любов, а як минула зима, вітати весну на майданах коло церков у Клівленді, Детройті, Торонто і в інших місцевостях хоровадом наших прекрасних гагілок. „Або: „Внутрі праці куреня зберігаємо нашу рідну закраску: гуцульський топірець — ознаку куріньної влади, а крайка є невід'ємною частиною нашої білої спортової униформи. На куріньній раді, коли членка одержує свої крила під час так званої „Перелетної ночі“, вінок відіграє велику роль як символ дружби, любові і радості, а горюча свічка — символ правди“. Або: „Найгарніший — це вже наш весільний звичай. Вінком, сплетеним з червоних маків, волошок і ромеїв, вбираємо голову молоді. Цей вінок, вперше вжитий на однім із перших весіль нашої куреня, від того часу

Годі висилити всі її позитивні шляхетні прикмети: працьовитість, солідність, ясність думки, лагідну і товариську вдачу, вміння вислухати і прийняти добру пораду й критику, і ще багато-багато. Мотрі усяди з'єднувала повагу і шана до себе, свого оточення. Часто Мотрі говорила мені: „Знаєш, Мару, мені здається, що я ніколи не спогажну“. Так, зі своєю вдачею Мотрі не могла „спогажну“, бо вона б тоді перестала бути нашою Моткою.

Ця молодість духа приносила Мотрі такий веселі і здоровий погляд на світ, людей і життя!

Та найкраще Ти, дорога Мотрі, сама себе скаржила словами, які написала братові Андрієві в день його градації: „Люби життя навіть тоді, коли нема любови, нема ні щастя, ні багатства, ні слави. Бож різні є в житті шляхи, а ціль одна. Люби життя, яким воно є, і в днях сонця і непогоди. Люби людей тому, що вони люди, і живи так, щоб не пожував одного дня, щоб життя твоє не було прожито марно.“

Це була ти, Мотко, і такою залишилася для нас назавжди.

Маруся Фур-Федків

НЮ БРАНСВІК, БАВНД БРУК І ОКОЛИЦЯ

ПОТРИНО ХЛОПЦІ І ДІВЧАТИ до подавання обідів. Праця у суботи і неділі, а також поміч у кухні.

Платня після умови

Тел. (201) 539-5149

Посвячення парафіяльного дому св. Йосафата у Воррені

На півночі Детройту від восьмої милі розташоване місто Воррен. Воно розбудовувалося щойно недавно. А в двох останніх декадах нашого часу збагатилося великим числом українських жителів. З приходом українців до Воррену виникла потреба побудови української католицької церкви. В жовтні 1966 року побудовано церкву св. Йосафата. Навколо церкви є ще велика незабудована площа для майбутнього використання. Розташована майже в центрі міста, між вулицями Раса, Мек Кінлі й св. Йосафата, парафія ця з великим майбутнім, бо має багато молоді й багато активних вірних, які крок за кроком йшли вперед і не дарували у планах. Українська громада має добре ім'я: тут працюють і підтримують багато в українських підприємств. Церкву тепер завідує Отці Василіян.

Завдяки співпраці отця пароху К.Висоцького, ЧСВВ, із дуже діяльним церковним комітетом, що його очолює Ярослав Дужий, незабаром приступили до будівництва парафіяльного дому, бо до того часу парох проживав і мав свою канцелярію у невідповідному домі. Напружуючи всі сили, мобілізуючи всіх вірних у скорому часі досягнуто великого діла: здвигнено імпозантну будівлю. Церковний комітет доклав до цього багато зусиль: будівничий не завіз надій і на час видав готовий дім до посвячення.

У неділю 15-го червня порішено дім посвятити і передати до живання отцям. Палата гарна, простора, багато кімнат з модерним вивідуванням. Внизу можна примістити парафіяльну канцелярію, архів, а нагорі — приміщення для пароху та його помічника о. Іларіона Бенедикта. Залишається багато місця і для душпастирських гостей. Цю будівлю вже сьогодні поділяють свої чужі мешканці міста Воррену і поза ним. Будували дім відомий будівничий Іван Ровенчук згідно з планами архітекта О.Дуб'яка. Декоративно всередині займався відомий у стилі Огайо Іван Сіка із Юнгстону, Огайо, майстер українського походження.

На святове благословення до Воррену з'їхалося багато запрошених гостей: адміністратор — канцлер Чикагської єпархії о. монс. Василь Білінський; протоігумен Патрікій Пашак, ЧСВВ, з Нью-Йорку; о. ігумен Інокентій Лотоцький, ЧСВВ, парох церкви Непорочного Зачаття Пречистої Діви Марії в Гемтрему; о. монс. Михайло Бохневич, декан і парох церкви св. Івана Хрестителя в західному Детройті; о. Іван Лазар, парох церкви у Дірборн-Гайтс; та мільйоністів з Нью-Йорку, колишній сотрудник у церкві св. Йосафата о. Тарас Прокопів, якого широко привітали присутні. Привітали також Сестру Хризостому, ЧСВВ, директорку школи; Сестру Оксану, ЧСВВ, і Сестру Миколину Чина Сестер Службицьких. У посвяченні брав також участь посадник міста Воррену разом зі своєю дружиною.

По благословенні приміщення з участю великого числа вірних і гостей з околиць метрополітального

Детройту — відбувся свято-ковий бенкет в Українському Культурному Центрі. Програму він голова церковного комітету Ярослав Дужий. За головним столом засіли визначні гості, яких вже згадано вгорі, а поруч них засіли місцеві діячі, які очолювали окремі ділянки праці: Матей Гейман, місто голова церковного комітету; Богдан Несторович, голова будівельного комітету; Миколі Вороніч, голова комітету збірки фондів; Богдан Мельник, голова комітету пропаганди; Іван Мек, голова господарської комісії.

Присутні, входячи до залу, одержали книгу, в якій подана коротка історія церкви св. Йосафата й опис побудови парафіяльного дому. Видання на гарному папері прикрашають знімки діячів Української Католицької Церкви та всіх церковних підприємств, які ділять на терені міста Воррену. Присутні мали змогу довідатися про подробиці побудови дому і про активність церковної громади. Цю книжку безкоштовно надрукували у своїй фірмі Богдан і Марко Несторовичі. Кошти друку майже вийняли дві тисячі п'ятсот доларів, що власники покрили самі й передали книгу в дар для церкви. Будівничий Іван Ровенчук з дружиною Марією з нагоди посвячення склали пожертву в сумі шість тисяч доларів. Започатковано будову фондом імені Сема Геніка. Безцінний жертводавець склав тисячу п'ятсот доларів у пам'ять Реймонда Треша на потреби парафіяльного дому. Надія Джордж, голова Марійської Дружини Матері Божої Неустачою Поміччя, поділила до відома, що Марійська Дружина вивінус ідально і придбає кришталевий свічник.

На бенкеті багато місця віддано інформативним справам. Треба було подати до публічного відома, хто і скільки пожував на побудову, хто і скільки обіцяв, хто і що виконав. Інформували Ярослав Дужий, голова церковного комітету, і місто голова Матей Гейман. Александер Дутко, колишній коміонер Меккомб-канві, представив членів Мічигенської легіслатури, членів суддєвських палат і радних міста Воррену.

На окрему увагу заслуговувало багато парафіян, що їх усіх вислано на бенкеті. Змістовну промову виголосив о. протоігумен Патрікій Пашак, ЧСВВ, своє слово виводячи від теми дня, в якому майже весь світ відзначав тоді День Батька. Отець зупинився довше над пошануванням українських традицій родини й української духовності взагалі, яка нас не повинна залишати ніколи. Його небуденна мова засердужувалася у глибокій думці: не справа у кімнатах, у їх величчю, але справа у цементуванні духовності, у традиціях любови до свого народу. Це пов'язання куди важливіше, як сама матеріальна будівля, хоч би як велика і пишна.

Наступну промову виголосив о. адміністратор Василь Білінський. Канцлер оповів про останні дні життя Владки Ярослава Габра, який мав записано у своєму календарі праці

дату благословення парафіяльного дому у Воррені, але відхід у Крайній світ — не дозволили Владки прихилити на це посвячення. Отець адміністратор тому і з'явився тут у заступстві померлого Владки.

Згадано також хворих парафіян: Теодосія Гундиша і Михайла Савчака. Представлено ще гостей з Австралії — Ігната й Емілію Гордєвських.

На кінець програми о. Константин Висоцький висловив зворушливу подяку всім, що причинилися до великого діла побудови нового парафіяльного дому, і при тому передав Грамоту вілчності, видану посадником міста Воррену для Ярослава Дужого, голови церковного комітету, з нагоди Мічигенського Тижня.

До святокового обіду пригравала оркестра С. Колтика.

Треба додати, що і на ранніх Службах Божих, і на благословенні кімнат парафіяльного дому, і на самому бенкеті було дуже багато людей. Не зважаючи на зливуний дощ, люди без нарікань мокнули і пересихали під дощем з церкви до бенкетової зали, однак, щоб бути разом, бо разом вони побудували, разом досягли великого. Так, будували тільки спільними силами. За це славимуть українську громаду у місті Воррені і поза ним.

Михайло Бажанський

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ

17-го СЕРПНЯ 1980 РОКУ

Ньюарк, Н. Дж. Місячні збори Б-ва св. Івана Хрестителя — 76-ий Відділ УНС-юзу, о. год. 12-й в полудне, в Укр. Кат. школі при Сенфорді і Айві вул. Присутні членів прибути, вірвані залегли вкладки та відібрали дивиденди.

Ю. Демчук — фін. секр.

A. E. SMAL & Co.
REAL ESTATE & INSURANCE
1733 Springfield Avenue
Maplewood, N.J. 07040
(201) 761-7500

Приймає всі роди забезпечення, зокрема: на особові і вантажні авті та мотоцикли; від вогню, від відповідальності і бонди; на життя і акцидентів поліси.

Продає і приймає на продаж нерухомості в Мейнелуді, Ірвінгтоні та всіх доколичних місцевостях.

How to get up the down payment.

Just join the Payroll Savings Plan and buy U.S. Savings Bonds.

Then, when you want to buy a car or house, you'll have the down payment all sewn up.

You see, the Payroll Savings Plan puts a little aside from each paycheck to buy Bonds. Automatically. Painlessly. And before you know it, your savings will look mighty impressive. (Enough to impress a car salesman or real estate agent.) So join the over 9% million Americans who take stock in their country. Buy U.S. Savings Bonds. And put your money down on America.

Take stock in America.

Paid by Ukrainian National Association, Inc. and "Svoboda" Ukrainian Daily.

ПРАВИЛЬНЕ ПРИЗВИЩЕ

У „Свободі“ з 9-го серпня ц. р., у платному оголошенні про День Союзники на Союзівці, у програмі виступить родина Федориків, а не Федоренків як це було помилково подано. — Ред.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕННІ УНС-юзу!

REAL ESTATE

BURCKARD REALTY

Route 97 Box 70
Pond Eddy, N. Y. 12770
Tel. (914) 856-6533

Nice homes, river and lake properties. Hunting land, businesses.

NEAR SOYUZIVKA

Modern 3 bdrm ranch home, tiled kitchen, 1½ baths, landscaped level lot. Mountain view, only \$30,000. Terms.

Also. Small 2 bdrm home. Immaculate condition. \$19,000.

KOPP OF KERHONKSON, N.Y.
DIAL: (914) 626-7500

BUNGALOW COLONY

FOR SALE
Ellenville, N.Y. 40 units, pool, casino, winter home, warehouse. Private mortgage, low interest.
(914) 647-4880

НА ПРОДАЖ

хата і бонгало в Кергонксо-ні, недалеко від Союзівки. Близькі інформації телефонічно.

Тел.: 1-914-626-7804

НА ПРОДАЖ

Однородина хата (7 кімнат) на підвійній величині площі в околиці української католицької (св. Івана в Ньюарку) і православної (св. Вознесіння в Мейнелуді) церков та української католицької школи.

Тел.: (201) 373-9211

CAPE COD HOUSE

sale by owner, 1 acre, 2-4 bedrooms, all year, insulated, all baseboard heat, N.Y.C. bus stops at door, fully landscaped 7 rooms, garage carport open fireplace, electric range, frost-free frig., auto, washer, aluminum storms, jalousie windows and doors, low taxes, soft water. Route 209 ½ mi. North Ellenville, N.Y. reduced \$36,500.

P.# 914-647-6584

ДО ВІНАЙМУ

НА ВІНАЙМ

2 апартаменти 3 і 4 кімнати в Ньюарку. Оргівання та гаряча вода.

Тел.: (201) 471-3289

FUNERAL DIRECTORS

ПЕТРО ЯРЕМА

Займається Похоронами в БРОНКС, БРОКЛІН, НЬЮ-Йорк і ОКОЛИЦЯХ

КОНТРОЛЬОВАНА ТЕМПЕРАТУРА

Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y.
ORegon 4-2588

LYTWYN & LYTWYN

UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED

Обслууга ШІРА і ЧЕСНА. our Services Are Available Anywhere in New Jersey. Також займаємося похоро-нами на централь в Бавнд Бруку і перенесенням Тілі-них Останків з різних країн city.

801 Springfield Avenue
IRVINGTON, N.J. NEWARK, N.J.
ESsex 5-5555

New Branch
UNION FUNERAL HOME
1600 Stuyvesant Avenue
(corner Stanley Terr.)
CORNER, N.J. 07083
(201) 964-4222

ЗАМОВЛЕННЯ І ПЕРЕДПЛАТА НА

"THE UKRAINIAN WEEKLY"

Просимо витати, виповнити і разом з належною передплатою переслати до Адміністрації „Свободи“

"СВОБОДА"

30 Montgomery Street ■ Jersey City, N.J. 07302

Дата

Передплата: річно для членів УНС — \$5.00, для нечленів — \$8.00

Прощу зарахувати мене до передплатників THE UKRAINIAN WEEKLY

Ім'я і прізвище

Address: No. Street City State Zip Code

Я є членом УНС, Відділ Я не є членом УНС

Залучую (чеком ☐ грошовим переказом ☐) мою річну передплату ☐

Передплата \$..... Пресовий Фонд \$.....

TEC Inc. — Alsip, Illinois

ВІДКРИТІ ТРИ (3) СЛІДУЮЧІ ПОЗИЦІЇ:

- ПРЕЗИДЕНТ
- ДИРЕКТОР ІНЖЕНЕРНОГО ВІДДІЛУ (Director of Engineering)
- ДИРЕКТОР ЗБУТУ (Director of Marketing)

Вищезгадані позиції є новостворені, у відповідь нашому постійному ростові на терені ЗСА і закордо-нами (Європа, Близький Схід і Південна Америка). Кандидати повинні досконало розуміти модерну технологію у легко-машинобудівельному промислі.

Потрібне, основне знання фінансування, продукції, вміння наглядати над працюючими особами та повинні доказати свою професійну і горожанську зрілість працею в успішних українських установах. Компанія знаходиться в околиці Чикаго, Ілл.

По дальші інформації прошу звертатися конфіденційно (312) 389-1454 між 5-6-ою веч.

ІГОР ВІСЛОЦЬКИЙ